

Ett slag mot staten

En kvantitativ studie om olika förklaringsfaktorer till militärkuppens utfall

Abstract

We investigate 125 military coups from 1980 to find out whether organizational cohesion has any impact on the military's probability to assume control over the ruling authority. Organizational cohesion is operationalized through coup maker rank and military coups as a binary variable. For this to be tested, a logistic regression analysis has been put to use to produce an interpretable result from the data that has been compiled. The initial analysis includes the identified main variables organizational cohesion and military coups to assess the correlation in-between them. The second analysis sees the introduction of several control variables. Considering the result that has been given, the conclusion is made that organizational cohesion and the outcome of military coups demonstrates a correlation too cryptic to be assessed. Therefore, the hypothesized relationship between organizational cohesion and coup outcomes was not supported by data in this paper.

Nyckelord: *Organisatorisk sammanhållning, militärkupper, koppers utfall, kuppledarens grad, kuppledare*

Antal ord: 4652

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
1.1	Problemformulering	1
1.2	Syfte & frågeställning	1
1.3	Avgränsning av ämne	2
1.4	Disposition	2
2	Teori & operationalisering	3
2.1	Organisatorisk sammanhållning	3
2.2	Hypotes	4
2.3	Operationalisering	4
2.3.1	Beroende variabel	5
2.3.2	Oberoende variabel	5
2.4	Kontrollvariabler	7
3	Metod & material	9
3.1	Forskningsdesign	9
3.2	Val av fall & avgränsning	10
3.3	Material	10
4	Resultat & analys	13
4.1	Bivariat analys	13
4.2	Multivariat analys	14
5	Slutsats	17
6	Referenser	20

1 Inledning

1.1 Problemformulering

Militärkupper är ett globalt fenomen som har behandlats inom såväl statsvetenskapen som närliggande discipliner (Barracca 2007; Gassebner, et al, 2016; Powell 2012; Thompson 1976; Woods 2008). Märkligt nog syftar de flesta studier till att undersöka varför militärkupper sker, snarare än dess framgångar eller misslyckanden (Barracca 2007: 139; Singh 2014: 1). Av de fåtal studier som undersöker militärkupper och dess utfall, återfinns en större undersökning som betonar betydelsen av organisatorisk sammanhållning (Thompson 1976). En annan studie undersöker i sin tur koppers utfall mot bakgrund av andra faktorer, till exempel storleken på militären, soldaters kvaliteter, paramilitär närvaro och BNP-per capita (Powell 2012). Om förklaringarna till varför somliga kupper lyckas i vissa fall och misslyckas i andra fall kan undersökas hoppas vi kunna utöka förståelsen för civil-militära relationer och kupper.

1.2 Syfte & frågeställning

Trots omfattande litteratur om militärkupper har frågan om vad som förklarar dess utfall praktiskt taget försumrats. Mot denna bakgrund är syftet med denna text att adressera detta gap i den akademiska litteraturen. En möjlig förklaringsfaktor vi framför allt undersöker är organisatorisk sammanhållning. De frågeställningar vi söker svar på är ”Vad förklarar att militären lyckas ta makten i en kupp?” och ”Påverkar organisatorisk sammanhållning militärens möjligheter att genomföra en kupp?”

1.3 Avgränsning av ämne

Denna studie innefattar avgränsningar i tre avseenden. För det första undersöks endast kupper som utförs av militären. Kupper som utförs av andra aktörer – som till exempel rebeller, civila eller utländska stater – beaktas inte i denna studie. För det andra undersöks inte vilka motiv militären har att ingripa mot den politiska makten då detta faller utanför studiens syfte. För det tredje undersöks inte de kausala mekanismerna av sambandet mellan organisatorisk sammanhållning och militärkoppers utfall. Denna undersökning syftar endast till att fastställa huruvida ett styrkesamband finns mellan organisatorisk sammanhållning och koppers utfall.

1.4 Disposition

I hittillsvarande avsnitt har uppsatsens problemformulering, syfte och frågeställningar presenterats. Vi ska nu kort avhandla uppsatsens upplägg. I det följande avsnittet "Teori & operationalisering" diskuterar vi de centrala tankegångarna kring organisatorisk sammanhållning, översätter de teoretiska definitionerna till operationella indikatorer och presenterar några rivaliserande förklaringar till koppers utfall. I "Metod & material" beskrivs det statistiska tillvägagångssättet för vår undersökning, urvalsprocessen och materialet som har samlats in. I "Resultat & analys" redovisas den bivariata och multivariata analysens resultat med återkoppling till uppsatsens hypoteser. I "Slutsats" återanknyter vi resultaten till teori och frågeställningarna, diskuterar eventuella brister med uppsatsen och förslag på framtida forskning.

2 Teori & operationalisering

Som påpekats i problemformuleringen är forskning om militärkupper begränsad i vissa avseenden. De flesta studier fokuserar mest på olika förklaringar till varför militärkupper sker och hur dessa fenomen motiveras av dess aktörer (Gassebner, et al, 2016; Woods 2008). Till exempel har flera publicerade studier undersökt huruvida kupper kan förklaras till följd av militärens struktur och finansiering (Gassebner, et al, 2016; Powell 2012). Övriga studier resonerar i stället utifrån ett aktörsbaserat perspektiv med fokus på militärens agerande under ett pågående kupp-försök eller situation som hotar organisationens överlevnad (Albrecht & Ohl 2016; Geddes 1999: 125-129). Förutom Thompson (1976), Barracca (2007) och Powell (2012) är det förmodligen inte många fler som har skrivit om militärkoppers utfall med utgångspunkt i olika förklaringsfaktorer. Av dessa förklaringar återfinns organisatorisk sammanhållning som huvudsakligen lanserades av Thompson (1976). Detta har sedermera uppmärksammats av andra forskare som har velat undersöka olika förklaringar till koppers utfall (Barracca 2007: 153). Som en konsekvens av detta utgår denna undersökning från Thompsons (1976) förklaring av organisatorisk sammanhållning.

2.1 Organisatorisk sammanhållning

I studien “Organizational cohesion and military coup outcomes” undersöker William R. Thompson (1976) huruvida organisatorisk sammanhållning påverkar militärens möjligheter att genomföra en kupp. För att undersöka detta mäter Thompson (1976: 259) graden av organisatorisk sammanhållning utifrån kuppledarens grad och planeringsnivå. Utifrån detta spekulerar han att kupper som är planerade av ledande befattningshavare på högkvarteren är mer sannolika att lyckas än kupper som är planerade av icke-ledande befattningshavare på högkvarteren. Slutsatsen dras att militärkupper som speglar en större organisatorisk sammanhållning är mer benägna

att lyckas (Thompson 1976: 272). Förklaringen till detta uppges vara att kupper som är planerade av högsta befattningshavare möter mindre internt motstånd än kupper som är planerade av icke-ledande befattningshavare:

The most serious threat to aspiring military coup-makers usually comes from other military officers who are prepared to defend the incumbent regime leadership. SLHP¹ coups, almost by definition, are unlikely to meet much internal resistance beyond that expected of a small palace guard. Thus, the SLHP coup is likely to be bloodless and of short duration. By maximizing the political resource advantages of the military organization, few SLHP coups are likely to fail. (Thompson 1976: 262)

2.2 Hypotes

Utifrån det som har sagts kan vi alltså anta att militärkupper som speglar större organisatorisk sammanhållning lyckas bättre jämfört med militärkupper som speglar lägre organisatorisk sammanhållning. Vi kan därmed uppställa följande hypotes: ju större organisatorisk sammanhållning desto större sannolikhet att militären tar makten i en kupp.

2.3 Operationalisering

I syfte att testa hypotesen måste företeelserna "organisatorisk sammanhållning" och "militärkupper" operationaliseras. Därefter operationaliserar vi alternativa förklaringsfaktorer taget från Powell (2012). I syfte att maximera validiteten utgår denna undersökning i största mån från litteraturens definitioner och exemplifieringar av begreppen.

¹ Förkortning för "senior leadership-headquarters planned", d.v.s kupper som utförs av ledande befattningshavare på högkvarteren (Thompsons 1976: 261).

2.3.1 Beroende variabel

Analysens beroende variabel utgörs av militärkupper. I syfte att förstå betydelsen av "militärkupper" finner vi det lämpligt att hänvisa till Thompsons (1976: 273) följande definition som preciserar dess innebörd: "a military coup is defined as occurring whenever members of the regular armed forces remove or attempt to remove a state's chief executive through the use of threat or the use of force". En kupp som har initierats och uppfyller dessa krav kan sedan följas av ett lyckat eller misslyckat utfall²: "A successful coup requires the removal of the chief executive and a post-coup ruling arrangement which is satisfactory to the coup-makers and which survives for at least a week. Failures must involve a recognizable and recorded physical attempt to seize control." (Thompson 1976: 262).

I analysen måste alltså militärkupper 1) utföras av "members of the regular armed forces"; 2) följas av ett lyckad eller misslyckat utfall; och 3) endast anses som lyckade när kuppregeringen varar i minst en vecka. Flera dataset har lagrade uppgifter om kupper, men bara två (så vitt vi vet) uppfyller dessa angivna krav. Den ena är Powell och Thynes (2011) lista på kupper som tilldelas ett binärt värde (1 = lyckad; 2 = misslyckad)³. Den andra är Center for Systemic Peace (CSP) 2019 Coup d'état dataset (Marshall & Marshall 2019) som innehåller kodade variabler med en kortare teckenbeskrivning av kuppledarna. I denna studie sammanfogar vi dessa dataset för att enklare analysera kupper enligt angivna krav.

2.3.2 Oberoende variabel

Den oberoende variabeln består av organisatorisk sammanhållning. I Thompsons studie (1976: 259) används kuppledarens grad som en indikator på fenomenet vilket förklaras så här: "If military institutions acted in politics as organizational wholes,

² Ett tredje utfall existerar i form av en motkupp eller en tillfällig kompromiss mellan de attackande och försvarande styrkorna (Thompson 1976: 262). Utfallet är dock mycket ovanligt och liknar på flera sätt ett misslyckat utfall. Följaktligen inkluderas inte detta utfall i undersökningen.

³ Av praktiska skäl byts siffervärdena ut mot 0 (= misslyckad) och 1 (= lyckad).

one might reasonably expect most military coups to be led by the most senior officers in deference to the principles of seniority, discipline, and unity”. Med “the most senior officers” syftar Thompson (1976: 274) huvudsakligen på ledande befattningshavare, till exempel generaler och amiraler. Kopplingen mellan kuppledares grad och organisationen är dock omstridd. Av denna anledning använder Thompson (1976: 259-261) en kompletterande indikator, nämligen planeringsnivå (vilket syftar på ”headquarters, specific unit(s), and ad hoc groups of armed plotters”). Detta eftersom planering på en högre nivå, till exempel högkvarteret, generellt betecknar en större enighet inom militären.

Thompson kombinerar variablerna kuppledares grad och planeringsnivå till en samlad variabel för organisatorisk sammanhållning. I analysen innebär detta följaktligen att en liknande indexkonstruktion behöver göras, vilket skulle bidra till att stärka validiteten. Olyckligtvis finns det bara datauppgifter om den ena variabeln, kuppledares grad, vilket innebär att vi inte kan operationalisera organisatorisk sammanhållning utifrån båda variabler. Vår uppfattning är dock att kuppledares grad är en tillräckligt god delindikator. Detta eftersom militären kännetecknas av hierarkisk disciplin såtillvida att underordnade följer överordnades befallningar (så om till exempel högsta befälhavare beordrar verkställandet av en kupp kommer hela organisationen att hörsamma).

Som antytts består vår operationalisering endast av kuppledares grad då uppgifter om planeringsnivå tydligen inte finns. I denna studie använder vi data på kuppledares grad från Center for Systemic Peace (CSP) 2019 Coup d'état dataset (Marshall & Marshall 2019). Ursprungsvariabeln för kuppledares grad är angiven i teckensträng, till exempel “Col.”, “Gen.” och “Lt.”. Denna omkodas följaktligen till tre dummyvariabler (*high_rank*, *medium_rank* och *low_rank*)⁴ i syfte att överensstämma med Thompsons (1976: 274) militära gradsystem som delas in i hög grad (amiraler och generaler), medelgrad (majorer och överste) och låg grad (kaptenen och löjtnanter).

⁴ Av dessa utgör *low_rank* en referenskategori mot vilken de andra variablerna jämförs.

2.4 Kontrollvariabler

Som antyfts tar vi också hänsyn till alternativa förklaringar som kan påverka kuppens utfall. En möjlig förklaring är bland annat att soldaters kvaliteter (kompetens, utrustning och utbildningsgrad) är en avgörande faktor för att genomföra en kupp (Powell 2012: 1027). Soldaters kvaliteter styrs av militärens utgifter vilket kvantifieras utifrån data på soldaters utgifter (räknat i amerikanska dollar enligt en intervallskala) taget från Correlates of War (COW) National Material Capabilities dataset v5.0 (Singer, Bremer & Stuckey 1972). Om soldaters kvaliteter verkligen har en inverkan på kuppens utfall borde analysen ge stöd till följande hypotes: Ju bättre utrustning, förmåga och utbildning, desto större chans att militären lyckas med en kupp.

Emellertid är det inte bara soldaters kvaliteter som kan påverka militärens chans att lyckas med en kupp, utan även så kallade *effective organizations*, d.v.s. organisationer som är kapabla att strida mot eventuella kuppmaakare (Powell 2012: 1027). Antydningvis minskar militärens sannolikhet att genomföra en kupp när det finns en större närvaro av paramilitära styrkor. I denna studie operationaliseras *effective organizations* utifrån data på styrkeförhållandet mellan paramilitära styrkor och militären taget från Pilster och Böhmelt (2011) Counterbalancing/Coup-Proofing dataset v5. Variabeln mäts enligt en intervallskala där värdet >1 uttrycker existensen av flera rivaliserande militära organisationer medan värdet 1 uttrycker att de reguljära styrkorna är den enda stridsdugliga organisationen. Ifall närvaron av paramilitära styrkor verkligen har en inverkan på militären borde följaktligen fler *effective organizations* göra det svårare för militären att lyckas med en kupp.

Ytterligare en faktor, som kan vara avgörande för kuppens utfall, är storleken på landets väpnade armé. Detta eftersom storleken anses utgöra en strategisk fördel när det kommer till att överväldiga sina motståndare (Powell 2012: 1023-1024). I denna studie operationaliseras storleken på landets väpnade armé utifrån data på trupper under befäl av den nationella regeringen taget från Correlates of War (COW) National Material Capabilities dataset v5.0 (Singer, Bremer & Stuckey 1972). Uppgifter om landets väpnade armé mäts enligt en intervallskala och beräknar den numerära storleken snarare än den relativa storleken. Om storleken på militären verkligen har en betydelse för kuppens utfall tillåter detta oss att uppställa

följande hypotes: Ju fler reguljära styrkor, desto lättare för militären att genomföra en kupp.

Slutligen har vi identifierat en sista förklaring, nämligen inkomst. Högre inkomst påstås vara "kupphindrande" såtillvida att invånare i stater med en svag ekonomisk prestation är mer benägna att stödja en militärkupp (Powell 2012: 1028). Vad gäller operationalisering av inkomst använder vi data på BNP-per capita (räknat i amerikanska dollar) från The World bank (2020). I sammanhanget bör nämnas att Powell inte använder samma datakälla i sin undersökning. De uppgifter han använder går inte att hitta och därför använder vi denna källa. Ifall inkomst har betydelse för kuppens utfall kan vi därmed förvänta oss följande: Ju högre inkomst, räknat i BNP-per capita, desto lägre chans att militären fullbordar en lyckad kupp.

3 Metod & material

3.1 Forskningsdesign

Vår undran om det finns ett samband mellan organisatorisk sammanhållning och utfallet av militärkupper är uppenbarligen svårt att fastställa om vi inte samtidigt vet under vilka förhållanden sambandet inte förekommer. Följaktligen har vi genomfört en jämförande undersökning. Genomförandet av denna undersökning kräver även en omfattande datainsamling, under det att vi har flera variabler och analysenheter att observera. I och med detta har vi utgått från en statistisk design (Esaiasson et al, 2017: 96). Valet av en kvantitativ metod motiveras ytterligare av det faktum att vi arbetade under begränsade förhållanden vad gäller tid och resurser.

Valet av statistiska verktyg styrs i sin tur av hur många variabler vi har valt att inkludera i vår analys samt på vilken skalnivå dessa uppträder (Esaiasson et al, 2017: 356). I vår undersökning har vi bland annat inkluderat två variabler som vi tror samvarierar. Den ena variabeln, x-variabeln, är organisatorisk sammanhållning, som mäts enligt en nominalskala beroende på grad av militärbefattning (vilket är vår operationalisering av militär sammanhållning). Den andra variabeln, y-variabeln, är koppers utfall och antar ett binärt värde (0 = misslyckad; 1 = lyckad). Utifrån detta gjorde vi en logistisk regressionsanalys för att undersöka korrelationen mellan organisatorisk sammanhållning och koppers utfall. Med logistisk regressionsanalys möjliggjordes även inkluderingen av övriga variabler i analysen (Pampel 2011: 2).

I vår uppsats har vi använt b-koefficienten för att uppskatta styrkan i sambandet, d.v.s. den förändring som sker av den beroende variabeln ifall den oberoende variabeln ökar med ett steg (Esaiasson et al, 2017: 392). Styrkan i ett positivt samband uttrycks med en siffra mellan 0 och 1, medan styrkan i ett negativt samband uttrycks med en siffra mellan 0 och -1 (Esaiasson et al, 2017: 76). I detta fall anger

b-koefficienten styrkesambandet mellan koppers utfall och kuppledares grad. Styrkesambandet mellan dessa variabler kontrollerades i sin tur att för andra variabler i en multivariat analys.

Analysen syftar till att pröva flera olika sambandshypoteser utifrån ett begränsat urval av kupper. Med tanke på detta använder vi signifikans för att avgöra huruvida de uppmätta b-koefficienterna i urvalet också kan gälla hela populationen, d.v.s. är statistiskt signifikanta (Pampel 2011: 48). I vår uppsats är b-värdena statistiskt signifikanta ifall sig. (signifikansmättet i statistikprogrammet SPSS) inte överstiger .05, vilket är en vedertagen risknivå vid statistisk hypotesprövning (Esaiasson et al, 2017: 352). I sådana fall bör b-värdena gälla hela populationen; i annat fall gäller nollhypotesen.

3.2 Val av fall & avgränsning

Analysenheter i vår undersökning utgörs av militärkupper som faller under vår definition av misslyckade och lyckade kupper, samt äger något av egenskaperna som angetts i tidigare avsnitt. Sammanlagt består vårt urval av 125 militärkupper som inträffade mellan 1980 och 2020. Avgränsningen i urvalet motiveras av att vissa datakällor på militärkupper med relevanta analysvariabler är begränsade till denna tidsperiod. Ytterligare en motivering till varför vi gjorde ett begränsat urval handlar om att vi inte kunde upprätta en urvalsram över populationen på grund av praktiska hinder (Esaiasson et al, 2017: 189). När det gäller att generalisera resultatet till en större population är det såklart mer givande med ett större/slumpmässigt urval (Esaiasson et al, 2017: 171). Men med de förutsättningar som föreligger tillämpar vi det urval som har angivits med förhoppningen att resultatet är generaliseringsbart när analysen är fullbordad.

3.3 Material

Materialet i denna studie utgörs till stor del av sekundärkällor i form av olika dataset som vi har sammanfogat⁵. Det främsta skälet att vi valde dessa dataset motiveras av att de har använts i liknande studier och innehåller alla variabler som är relevanta för vår undersökning. I nedan följer en mer utförlig beskrivning av datakällorna som har använts.

Jonathan Powell & Clayton Thyne

För vårt urval av militärkupper har vi använt Powell & Thynes (2011) lista på kupper i världen från 1950⁶. Listan är en del av ett pågående projekt och uppdateras kontinuerligt med nya fall. Samtliga militärkupper kategoriseras enligt en dikotom definition (1 = misslyckade; 2 = lyckade). En lyckad kupp definieras utifrån kriteriet att kuppregeringen måste vara i minst sju dagar. Detta är relevant för vår beroende variabel då vi endast analyserar två möjliga utfall som uppfyller dessa kriterier.

Center for Systemic Peace

Center for Systemic Peace (CSP) 2019 Coup d'état dataset (Marshall & Marshall, 2019) innehåller kodade variabler med en kortare teckenbeskrivning för kuppledares grad vilket utgör vår oberoende variabel i båda analyserna. Ursprungsvariabeln har omkodats till tre dummyvariabler, nämligen *high_rank*, *medium_rank* och *low_rank*. Datasetet inkluderar även en variabel för lyckade och misslyckade kupper, varav misslyckade delas in i fysiska försök, konspirerade, och påstådda kupper. Eftersom denna undersökning inte inkluderar konspirerade och påstådda kupper har dessa tagits bort från analysen. Ytterligare en variabel som CSP inkluderar beräknar dödstal som registrerats i samband med kupperna. För övrigt har datasetet skapats

⁵ I samband med detta noterades en del analysenheter med ospecificerad information om till exempel kuppledares grad vilket justerades med uppgifter från varierande källor (Amnesty International 1993; BBC NEWS 2003; Inter-American Commission on Human Rights 1989; New York Times 1981a, 1981b, 1991, 2007, 2012; Refworld 2020; Wikipedia 2020a, 2020b, 2020c, 2020d, 2020e, 2020f, 2020g, 2020h, 2020i; Wilder 2020; Long 1990).

⁶ I och med att denna analys endast inkluderar militärkupper har listan rensats på kupper som utfördes av andra aktörer. Enstaka variabler med felaktiga värden har även korrigerats.

av Monty G. Marshall och Donna Ramsey Marshall (2019) på uppdrag av Center for Systemic Peace (SCP).

Tobias Böhmelt & Ulrich Pilster

Vi använde Ulrich Pilster och Tobias Böhmelts (2011) dataset för *effective organizations* som ingår som en kontrollvariabel i den multivariata analysen. Styrkeförhållandet mellan paramilitära styrkor och militären mäts enligt en intervallskala där värdet >1 uttrycker existensen av flera rivaliserande militära organisationer medan värdet 1 uttrycker att de reguljära styrkorna är den enda stridsdugliga organisationen. Detta dataset har även Powell (2012) använt och inkluderas i undersökningen för att utöka validiteten i så stor utsträckning som möjligt.

Correlates of War

För våra kontrollvariabler soldaters kvaliteter och militärens storlek har vi använt data på soldaters utgifter samt antal soldater från Correlates of War (COW) National Material Capabilities dataset v5.0 (Singer, Bremer & Stuckey 1972). Datasetet räknar bort styrkor som inte tillhör statens reguljära styrkor men räknar med den nationella flottan och flygvapnet. Storleken på samtliga staters väpnade arméer mäts enligt en intervallskala genom att beräkna antalet militära trupper under befäl av den nationella regeringen från 1816 till 2017. Information om soldaters utgifter mäts enligt en intervallskala för militärens totala budget under samma period.

The World Bank

För kontrollvariabeln inkomst, som ingår i den multivariata analysen, lånade vi information om BNP-per capita från The World Bank (2020). Variabeln uttrycks på en nominalskala och visar samtliga länders årliga BNP. Som nämnt har detta dataset inte inkluderats av Powell i sin artikel. Anledning att vi valde detta dataset är att The World Bank (2020) är en internationell finansiell institution som tillhandahåller trovärdig statistik på bland annat BNP-per capita.

4 Resultat & analys

I denna del av uppsatsen presenteras resultaten från regressionsanalyserna. Vi redovisar först resultatet från den bivariata analysen bestående av den oberoende och beroende variabel för att sedan redovisa analysresultatet för den beroende och oberoende variabel under kontroll för andra variabler.

4.1 Bivariat analys

Resultatet från den bivariata analysen, som syftade till att fastställa styrkesambandet mellan organisatorisk sammanhållning och koppers utfall, möjliggjordes genom datainsamlingen av 125 kupper mellan 1980 och 2020. Av tabell 1 framgår vilken data som har använts samt den uppskattade variationen mellan variablerna uttryckt i den logistiska regressionskoefficienten (B), signifikans (Sig.), Constant, Nagelkerke R^2 och procentuell förutsägbarhet.

Tabell 1. Förklaringsfaktorer till koppers utfall

Variabel	Model A		Operationalisering
	b	Sig.	
Beroende			
Lyckad kupp			Powell & Thyne (2011) & Center for Systemic Peace (2019)
Misslyckad kupp			Powell & Thyne (2011) & Center for Systemic Peace (2019)
Oberoende			
high_rank	.469	.367	Center for Systemic Peace (2019)
medium_rank	-.113	.835	
Constant	-.201		
% Correctly predicted	56.8		
Nagelkerke R^2	.025		

Vad gäller modellens procentuella förutsägbarhet av militärkuppens utfall var den totala andelen rätt gissningar 56.8 %. Den generella nivån i variationen mellan organisatorisk sammanhållning och militärkuppens utfall är ca 2.5 % (beräknat i Nagelkerke R^2) vilket är ganska lågt. Utöver den generella variationsnivån estimerades effekterna (beräknat i b-koefficienten och signifikans) på den beroende variabeln. Den omedelbara sannolikheten att militären lyckas ta makten i en kupp minskar med ca 11.3 % när den oberoende variabeln ökar med ett steg (från lägsta grad till mellersta grad), och ökar med ca 46.9 % när den oberoende variabeln ökar med ytterligare ett steg (från mellersta grad till högsta grad).

Estimaten avviker dock från det hypotetiska värdet (.05) så pass mycket så att resultatet inte är statistiskt signifikant. I och med detta stödjer resultatet inte den uppställda hypotesen att militärens möjligheter att genomföra en kupp förbättras av större organisatorisk sammanhållning (operationaliserat utifrån militärkuppledarens grad). Följaktligen stödjer resultatet ett så kallat nollsamband, med andra ord inget samband mellan organisatorisk sammanhållning och militärkuppens utfall.

4.2 Multivariat analys

Resultatet från den multivariata analysen, som syftade till att fastställa styrkesambandet mellan organisatorisk sammanhållning och kuppens utfall under kontroll för andra variabler, möjliggjordes genom datainsamlingen av 87 kupper 1980-2019 (på grund av databegränsningar har en del observationer fallit bort). Av Tabell 2 framgår vilken data som har använts i den multivariata analysen, samt den uppskattade variationen mellan variablerna uttryckt i den logistiska regressionskoefficienten (b), signifikans (Sig.), Constant, Nagelkerke R^2 och procentuell förutsägbarhet.

Modell B hade en förutsebarhet på 64.4 %, vilket är lite bättre än modell A som hade en förutsebarhet på 56.8 %. Den generella variationen (beräknat i Nagelkerke R^2) ökade med nästan 13 procentenheter (.025 till .153) efter att vi introducerade variablerna soldaters utgifter, antal soldater, *effective organizations* och BNP-per capita. För kontroll av dessa förändrades effekterna (beräknat i b-koefficienten och signifikans) på den beroende variabeln. Sannolikheten för ett lyckat kupputfall minskade med ca 8 procentenheter (-.113 till -.194) när den oberoende variabeln

ökar med ett steg (från lägsta grad till mellersta grad), och ökade med ca 50 procentenheter (.469 till .975) när den oberoende variabeln ökar med ytterligare ett steg (från mellersta grad till högsta grad). De observerade värdena avviker dock från det hypotetiska värdet så pass mycket så resultaten inte är statistiskt signifikanta, även om signifikansnivån nästan har fördubblats för *high_rank*.

Tabell 2. Förklaringsfaktorer till koppers utfall

Variabel	Model A		Model B		Operationalisering
	b	Sig.	b	Sig.	
Beroende					
Lyckad kupp					Powell & Thyne (2011) & Center for Systemic Peace (2019)
Misslyckad kupp					Powell & Thyne (2011) & Center for Systemic Peace (2019)
Oberoende					
high_rank	.469	.367	.975	.160	Center for Systemic Peace (2019)
medium_rank	-.113	.835	-.194	.788	
Kontroller					
Soldaters kvalitet			.000	.951	Militära utgifter (COW)
Militärens storlek			.001	.887	Antal soldater (COW)
Effective org.			-.370	.240	Pilster and Bohhmelt (2011)
Inkomst			.000	.280	The World bank (2020)
Constant	-.201		.467		
% Correctly predicted	56.8		64.4		
Nagelkerke R²	.025		.153		

Under sådana förhållanden blir det således svårt att fastställa en korrelation mellan dessa variabler, d.v.s. mellan organisatorisk sammanhållning (uttryckt i militärkuppledarens grad) och militärkoppers utfall, oberoende av kontrollvariablerna BNP-per capita, *effective organizations*, soldaters kvaliteter och storleken på militären. Den uppskattade effekten indikerar att kupper initierade av militärer med högsta grad leder till fler lyckade kupper, men signifikansvärdet tillåter oss dock inte att fästa tilltro till säkerheten i estimatet. Således lyckades vår analytiska prövning (under kontroll för andra variabler) inte finna stöd för ett samband mellan organisatorisk sammanhållning och koppers utfall.

Av Modell B framgår även till vilken grad våra kontroller varierade med kuppers utfall. Nivån på vilken *effective organizations* varierar med den beroende variabeln är -0.370 , vilket innebär en negativ effekt på den beroende variabeln (d.v.s. fler organisationer med förmåga att göra motstånd mot militären innebär lägre chans för militären att genomföra en kupp). Det uppskattade värdet är dock inte statistiskt signifikant, vilket innebär att tilltro inte ska fästas till säkerheten i estimatet. Detta innebär, som resultatet visar, att det inte finns något (negativt) samband mellan numerären av irreguljära styrkor och möjligheten att genomföra en kupp. Gällande övriga variablers effekt på den beroende variabeln hade antal soldater en minimal effekt ($.001$) och soldaters utgifter samt BNP-per capita ingen effekt alls ($.000$ respektive $.000$). De uppmätta värdena är dock inte pålitliga på grund av signifikansvärdet, innebärande att samtliga hypoteser bör förkastas.

5 Slutsats

I den bivariata analysen undersöktes variationen mellan kuppledares grad och koppers utfall. Den uppskattade effekten indikerade att kupper ledda av högsta befälhavare visserligen lyckas bättre jämfört med kupper som leds av befälhavare med lägre grad. Estimatet är dock inte statistiskt signifikant, vilket tyder på att kuppledares grad och koppers utfall inte nödvändigtvis korrelerar med varandra. Resultatet gäller endast de specifika fall vi har analyserat och inte populationen. Under sådana förhållanden är det således mindre rimligt att tala om ett samband mellan organisatorisk sammanhållning och koppers utfall.

Detta samband undersöktes sedan för kontroll av andra variabler – såsom soldaters kvaliteter, antal soldater, storleken på militären och BNP-per capita – och analysen visade att korrelationen mellan organisatorisk sammanhållningen och koppers utfall hade ökat (åtminstone vad gäller korrelationen mellan högsta befälhavare och koppers utfall). Det enda problemet med denna observation är att b-koefficienterna inte stöds av signifikansvärdet, innebärande att resultatet endast gäller de specifika fall vi har analyserat och inte populationen. Vidare visar resultatet även en viss korrelation mellan *effective organizations* och koppers utfall, vilket kan tolkas som att fler organisationer gör det svårare för militären att genomföra en kupp. Korrelationen går dock inte att generalisera till populationen på grund av alltför låg signifikans. I övriga fall med storleken på militären, soldaters kvaliteter och BNP-per capita uppmättes liten eller ingen effekt alls. I dessa fall går det inte heller att säga något generellt om militärkupper eftersom estimaten inte är statistiskt signifikanta.

Korrelationen mellan variablerna kuppledares grad och koppers utfall är inte statistiskt signifikant, med andra ord gäller resultatet endast de specifika fall vi har analyserat och inte populationen. Vi kan alltså inte uttala oss om ett samband eller hävda att organisatorisk sammanhållning påverkar koppers utfall. I och med detta blir svaret nekande på frågeställningen “Påverkar organisatorisk sammanhållning militärens möjligheter att genomföra en lyckad kupp?”. Under sådana förhållanden,

givet det som sagts, blir den generella frågan "Vad förklarar att militären lyckas eller misslyckas ta till makten i en kupp?" inte möjlig att besvara.

I syfte att komma fram till andra slutsatser hade vi möjligtvis fått göra vissa justeringar. Exempel på en sådan justering är urvalets storlek. Detta eftersom storleken är den avgörande orsaken till att vi inte lyckades generalisera resultatet i någon önskvärd utsträckning. Generellt sett gäller att studier med många analysenheter ger mer trovärdiga resultat än studier få analysenheter. Självklart är detta något vi har tänkt på när vi gjorde vårt urval, men på grund av två begränsande faktorer gick urvalet inte att förstora. För det första behövdes stora delar av materialet koda manuellt vilket begränsade våra möjligheter att lägga till fler fall. För det andra är vissa datakällor begränsade till vissa tidsperioder vilket mynnade ut i studiens befintliga urvalsstorlek. I syfte att utvidga urvalet utöver dess befintliga storlek hade det följaktligen fordrats bättre tekniska kunskaper för att underlätta och påskynda urvalsprocessen, samt bättre data med äldre uppgifter som täcker fler tidsperioder.

Det ska även kort nämnas något om operationaliseringen, speciellt av organisatorisk sammanhållning, då vi till skillnad från Thompson inte har operationaliserat detta utifrån ett index. Som framgått av studien inkluderar den ursprungliga operationaliseringen ett index konstruerat utifrån planeringsnivå och kuppledares grad. Detta motiveras av att kopplingen mellan tjänstegrad och organisationen är långsträckt och behöver reduceras med hjälp av planeringsnivå. En operationalisering av detta slag, med högre mätnoggrannhet av organisatorisk sammanhållning, innebär följaktligen ett kortare avstånd mellan den teoretiska och operationella definitionen. Detta gick inte att göra på grund av bristfälliga uppgifter om planeringsnivå, varför den slutgiltiga operationaliseringen enbart utgick från kuppledares grad, vilket i och för sig är bättre än ingenting.

I syfte att komplettera denna studie rekommenderar vi därför en studie med en komplett operationalisering av organisatorisk sammanhållning som innefattas av kuppledares grad såväl som planeringsnivå. Vidare föreslår vi att studier som försöker dra fördel av denna studie, eller av andra skäl stimuleras av ämnet, försöker åstadkomma ett större urval för att kunna öka generaliseringsmöjligheterna. Vi ser framför allt detta som en nödvändighet i syfte att komma fram till andra slutsatser än de som har dragits i denna studie. I en uppföljande studie skulle det även vara motiverat att inkludera fler faktorer som kan tänkas påverka kuppens utfall. Detta

eftersom det uppenbarligen finns fler tänkbara faktorer utöver de som har nämnts i denna undersökning, men som inte inkluderades på grund av otillgängliga uppgifter och tidsbrist.

Dessutom är det relevant att undersöka huruvida kupper som leds av befälhavare med högre tjänstegrad är mindre benägna att möta internt motstånd och spilla blod. I resonemanget som fördes om koppers utfall utgjorde detta nämligen den huvudsakliga förklaringen till varför kupper som speglar organisatorisk sammanhållning är mer benägna att lyckas. Denna förklaring hade eventuellt kunnat utgöra någon form av kausalt samband mellan organisatorisk sammanhållning och koppers utfall (förutsatt att dessa fenomen faktiskt korrelerar med varandra). Vi rekommenderar därför att studier som följer upp arbetet ska undersöka huruvida kupper som initieras av ledande befattningshavare är mindre blodiga. För uppgifter om både kuppledarens grad och koppers dödlighet hänvisar vi till Center for Systemic Peace (CSP) 2019 Coup d'état dataset (Marshall & Marshall, 2019).

6 Referenser

- Albrecht, H., & Ohl, D. (2016). Exit, Resistance, Loyalty: Military Behavior during Unrest in Authoritarian Regimes. *Perspective on Politics*, 14(1), ss. 38-52. doi:10.1017/S1537592715003217
- Amnesty International. (5 oktober 1993). *Togo Impunity for killings by the military*. Hämtat från Amnesty International: <https://www.amnesty.org/download/Documents/188000/afr570131993en.pdf> den 10 december 2020
- Barracca, S. (2007). Military coups in the post-cold war era: Pakistan, Ecuador and Venezuela. *Third World Quarterly*, 28(1), ss. 137-154. doi:10.1080/01436590601081948
- BBC NEWS. (9 juni 2003). *Mauritania 'foils' coup attempt*. Hämtat från BBC NEWS: <http://news.bbc.co.uk/2/hi/africa/2974006.stm> den 10 december 2020
- Esaiasson, P., Gilljam, M., Oscarsson, H., Towns, A., & Wängnerud, L. (2017). *Metodpraktikan: Konsten att studera samhälle, individ och marknad* (5:e uppl.). Wolters Kluwer.
- Geddes, B. (1999). What Do We Know About Democratization After Twenty Years. *Annual Review of Political Science*. Department of Political Science, University of California. Vol. 2: S. 115-144. doi: <https://doi.org/10.1146/annurev.polisci.2.1.115>
- Gassebner, M., Gutmann, J., & Voigt, S. (2016). When to expect a coup d'état? An extreme bounds analysis of coup determinants. *Public Choice*, 169, ss. 293–313. doi:10.1007/s11127-016-0365-0
- Inter-American Commission on Human Rights. (18 december 1989). *Annual Report of the Inter-American Commission on Human Rights 1988-1989: Haiti*. Hämtat från Inter-American Commission on Human Rights: <http://www.cidh.org/annualrep/88.89eng/chap.4c.htm> den 10 december 2020
- Long, W. R. (4 december 1990). *Argentine Military Uprising Fails Only 2 Days Before Visit by Bush: South America: Army headquarters in capital is seized for a time. At least 11 are killed*. Hämtat från Los Angeles Times:

- <https://www.latimes.com/archives/la-xpm-1990-12-04-mn-6032-story.html>
den 10 december 2020
- Marshall, M G & Marshall, D R. (2019) Coup d'état events, 1946–2018. Hämtat från Center for Systemic Peace: <http://www.systemicpeace.org/inscrdata.html>
den 7 december 2020
- New York Times. (26 maj 1981a). *Around the World; Bolivian Ex-Colonel Fails In 2d Coup in 2 Weeks*. Hämtat från New York Times: <https://www.nytimes.com/1981/05/26/world/around-the-world-bolivian-ex-colonel-fails-in-2d-coup-in-2-weeks.html> den 10 december 2020
- New York Times. (20 december 1981b). *Coup Attempt Fails In Dominica*. Hämtat från New York Times: <https://www.nytimes.com/1981/12/20/world/coup-attempt-fails-in-dominica.html> den 10 december 2020
- New York Times. (27 mars 1991). *Mali Dictatorship is Overthrown in Coup*. Hämtat från New York Times: <https://www.nytimes.com/1991/03/27/world/mali-s-dictator-is-overthrown-in-coup.html> den 10 december 2020
- New York Times. (22 juli 2007). *2 Said to Lead Liberia Plot*. Hämtat från New York Times: <https://www.nytimes.com/2007/07/22/world/africa/22liberia.html>
den 10 december 2020
- New York Times. (22 november 2012). *Sudan 13: Arrested on Charges of Plotting Coup*. Hämtat från New York Times: <https://www.nytimes.com/2012/11/23/world/africa/sudan-13-arrested-on-charges-of-plotting-coup.html> den 10 december 2020
- Pampel, F. C. (2000). *Logistic regression*. SAGE Publications, Inc. doi: 10.4135/9781412984805
- Pilster, U & Böhmelt, T. (5 oktober 2011). Coup-proofing and military effectiveness in interstate wars, 1967–99. *Conflict Management and Peace Science*, 28(4), ss. 331-350. doi: 10.1177/0738894211413062
- Powell, J. (6 juni 2012). Determinants of the Attempting and Outcome of Coups d'état. *Journal of Conflict Resolution*, 56(6), ss. 1017-1040. doi:10.1177/0022002712445732
- Powell, J. & Thyne, C. (2011). Global Instances of Coups from 1950-Present. *Journal of Peace Research*, 48(2), ss. 249-259. doi: 10.1177/0022343310397436

- Refworld. (23 december 2020). Guinea: The situation of soldiers involved in the mutiny of 2 February 1996, whether they have been charged, amnestied or allowed to return to their units, whether any soldiers were killed during or shortly after the mutiny, and their names and ranks. Hämtat från Refworld: <https://www.refworld.org/docid/3ae6ac5a8.html> den 23 december 2020
- Singer, J. D., Bremer, S. & Stuckey, J. (1972). *Capability Distribution, Uncertainty, and Major Power War, 1820-1965*, Bruce Russett (ed) Peace, War, and Numbers. Beverly Hills: Sage, 19-48.
- Singh, N. (2014). *Seizing Power: The Strategic Logic of Military Coups*. Johns Hopkins University Press
- The World Bank. (2020) World Development Indicators | DataBank. Hämtat från The world Bank: <https://databank.worldbank.org/indicator/SP.POP.TOTL/1ff4a498/Popular-Indicators#> den 10 december 2020 den 13 december 2020
- Thompson, W. R. (1 oktober 1976). Organizational Cohesion and Military Coup Outcomes. *Comparative Political Studies*, 9(3), ss. 255-276. doi:10.1177/001041407600900302
- Wikipedia. (10 juni 2020a). *2019 Gabonese coup d'état attempt*. Hämtat från Wikipedia: https://en.wikipedia.org/wiki/2019_Gabonese_coup_d%27%C3%A9tat_attempt#:~:text=On%20%20January%202019%2C%20members,a%20controversial%20election%20and%20protests.&text=Gabon's%20government%20later%20declared%20that%20it%20had%20reasserted%20control den 10 december 2020
- Wikipedia (22 september 2020b). *Ismaël Wagué*. Hämtat från Wikipedia: https://en.wikipedia.org/wiki/Isma%C3%AB1_Wagu%C3%A9 den 10 december 2020
- Wikipedia. (8 oktober 2020c). *Ahmad Awad Ibn Auf*. Hämtat från Wikipedia: https://en.wikipedia.org/wiki/Ahmed_Awad_Ibn_Auf den 10 december 2020
- Wikipedia. (5 december 2020d). *Mamadou Tandja*. Hämtat från Wikipedia: https://en.wikipedia.org/wiki/Mamadou_Tandja den 10 december 2020
- Wikipedia. (6 december 2020e). *Gilbert Diendéré*. Hämtat från Wikipedia: https://en.wikipedia.org/wiki/Gilbert_Diend%C3%A9r%C3%A9 den 10 december 2020

- Wikipedia. (9 december 2020f). *Sitiveni Rabuka*. Hämtat från Wikipedia: https://en.wikipedia.org/wiki/Sitiveni_Rabuka#The_1987_coups den 10 december 2020
- Wikipedia. (17 december 2020g). *2003 São Tomé and Príncipe coup d'état attempt*. Hämtat från Wikipedia: https://en.wikipedia.org/wiki/2003_S%C3%A3o_Tom%C3%A9_and_Pr%C3%ADncipe_coup_d%27%C3%A9tat_attempt den 23 december 2020
- Wikipedia. (22 december 2020h). *2014 Burkinabé uprising*. Hämtat från Wikipedia: https://en.wikipedia.org/wiki/2014_Burkinab%C3%A9_uprising#:~:text=The%20Burkinab%C3%A9%20uprising%20was%20a,his%2027%20years%20in%20office den 23 december 2020
- Wikipedia. (22 december 2020i). *2017 Zimbabwean coup d'état*. Hämtat från Wikipedia: https://en.wikipedia.org/wiki/2017_Zimbabwean_coup_d%27%C3%A9tat den 23 december 2020
- Wilder, A. E. (2020). *Hudson Austin*. Hämtat från The Grenada Revolution Online: <https://www.thegrenadarevolutiononline.com/austin.html> den 10 december 2020
- Woods, B. (2008). *The Causes of Fiji's 5 December 2006 Coup*. University Of Canterbury